

Bilag 3

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Skoleområdet

Dette notat indeholder en beskrivelse af, hvordan ankomsten af børn fra Ukraine er blevet håndteret fra marts-august 2022 med fokus på, hvad vi gør for de ukrainske børn, som afviger fra de almindelige bestemmelser i Folkeskoleloven og praksis på skoleområdet i Københavns Kommune. Desuden indeholder notatet en beskrivelse af, hvordan og hvor hurtigt de ukrainske børn vil kunne håndteres indenfor rammerne af normal praksis og lovgivning uden anvendelse af den fleksibilitet, der er givet lovhjemmel til.

16-06-2022

Sagsnummer I F2
2022 - 9728

Dokumentnummer i F2
1559414

Sagsnummer i eDoc
2022-0198406

Sagsbehandler
Maja Lund Brædder

Afdækning

Jf. den københavnske modtagermodel "Ny i København", som blev besluttet af Børne- og Ungdomsudvalget den 15. marts 2017, gennemfører Børne- og Ungdomsforvaltningen en afdækning af alle nyankomne flersprogede elevers kompetencer og erfaringer inden skoleindskrivning. Afdækningen bliver brugt til at beslutte, om eleven skal direkte integreres i almenundervisningen eller indskrives i en modtageklasse. Afdækningen giver samtidig elevens nye skole viden om elevens sprog, faglige niveau og tidligere skoleerfaring. Afdækningen forløber normalt i to trin. Trin 1 giver viden om elevens sprog, tidligere skolegang og anden undervisning og læring, erfaringer og interesser samt forventninger. Trin 2 giver viden om elevens faglighed, herunder funktionelle matematiske kompetencer og erfaringer med skriftsprog.

I København har skolebørn fra Ukraine fra marts til august 2022 kun modtaget første del af afdækningen for at sikre en hurtigere visitationsproces. De ukrainske elever er i henhold til Bekendtgørelse om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog blevet placeret i særlige modtageklasser for elever fra Ukraine. Der er i modsætning til andre modtageklasser tale om en homogen sproggruppe, hvilket medfører, at de ukrainske børn i højere grad har samme udgangspunkt for læring.

Løsning - plan for hvordan og hvornår de ukrainske børn kan afdækkes fagligt på lige fod med øvrige flygtningebørn i KK

Forvaltningen vurderer, at det fortsat er bedst kun at foretage første del af afdækningen inden de ukrainske børn begynder i skole. Lærerne i modtagerklassen kan senere foretage en vurdering af elevernes faglige niveau inden udslusning til en almen klasse. På denne måde kan unødigt ventetid undgås, og børnene vil hurtigere kunne starte i et skoletilbud.

Forvaltningen følger med i udviklingen i forhold til visitationen af ukrainere. Når antallet af ukrainske børn, der visiteres til kommunen, finder et mere stabilt og lavere leje, hvor forvaltningen vil have ressourcer til at gennemføre den fulde afdækning inden for rimelig tid, er det intentionen, at Ny i København modellen med fuld afdækning inden opstart i skole vil blive fulgt. Afdækningen af de ukrainske børn vil derfor så snart som muligt komme til at foregå indenfor rammerne af Ny i København.

Undervisning i Dansk som Andetsprog (DSA)

Jf. Bekendtgørelse om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog §2 og §4 skal alle tosprogede elever med behov for sprogstøtte gives undervisning i dansk som andetsprog. Det er imidlertid ikke alle nyansatte i Ukraine-modtagerklasserne, som har de fornødne DSA-kompetencer.

Løsning - plan for hvordan og hvornår de ukrainske børn kan undervises på lige fod med øvrige flygtningebørn i KK.

Der er tilrettelagt supplerende kompetenceudvikling, og skoleledere med Ukraine-modtagerklasser er blevet opfordret til at tilmelde relevant personale. Det forventes, at alle relevante undervisere kan være opkvalificeret ultimo november, og at modtageklasse-teams herefter har de fornødne kompetencer til at varetage undervisning i Dansk som Andetsprog på et fagligt kvalificeret niveau.

Undervisningssprog

Det er ikke direkte fastsat i Folkeskoleloven, at undervisningssproget i folkeskolen er dansk, men efter en samlet vurdering af folkeskoleloven og forarbejderne hertil, må det antages at være forudsat i folkeskoleloven, at undervisningssproget skal være dansk.

Ifølge Lov nr. 693 (Lov om ændring af dagtilbudsloven, lov om folkeskolen og forskellige andre love) har kommunerne imidlertid fået mulighed for at anvende ukrainsk og engelsk som undervisningssprog – med undtagelse af undervisning i faget dansk, som fortsat skal foregå på dansk.

De fleste skoler med ukrainske modtageklasser har gjort brug af muligheden for at undervise på ukrainsk. På de fleste skoler er det ukrainsktalende undervisningspersonale, som varetager en del af fagundervisningen på ukrainsk. Dette skyldes dels, at der har været mangel på lærerressourcer til ukrainske modtageklasser, og at det har været muligt at rekruttere ukrainsk personale til formålet. Derudover begrundes skolerne undervisning på elevernes modersmål med, at de ukrainske børn kun kan forstå meget lidt dansk (og engelsk), så hvis ikke der bliver anvendt ukrainsk i undervisningen, vil store dele af formidlingen gå tabt. Skolerne lægger yderligere vægt på, at undervisning på ukrainsk er med til at skabe et trygt fællesskab og en genkendelig struktur for eleverne, hvilket kan øge elevernes overskud og give dem bedre forudsætninger for at lære.

Løsning – plan for hvordan og hvornår de ukrainske børn kan undervises på lige fod med øvrige flygtningebørn i KK

Forvaltningen laver en plan for udfasning af brugen af ukrainsk som undervisningssprog i dialog med skolerne, således at ukrainsk fremadrettet udelukkende bruges som en understøttende funktion i modtageklasserne.

Det er forvaltningens vurdering, at det er gavnligt at fortsætte med at have ukrainsk personale ansat, da det ukrainsktalende personale har en understøttende og tryghedsskabende funktion.

Et intensiveret fokus på dansk som undervisningssprog kan medføre, at der opstår et behov for at rekruttere flere lærere med dansksproglige kompetencer. Det forventes, at der i løbet af efteråret 2022 kan være ansat tilstrækkeligt personale til, at der kan undervises i hele fagrækken på dansk.